

TUTKIMUSOSIO

Puolet suomalaisista on allekirjoittanut kansalaisaloitteen, joka viides nettiäänestänyt ja ollut osto- tai maksulakossa

1

Yhteiskunnallisten tavoitteiden toteutuminen edellyttää tekoja. Tällaiset teot vaihtelevat sovinnaisesta osallistumisesta vaaleihin, yhteydenotoista päättäjiin, erilaisiin radikaalimpiin mielenosoituksiin ja protestitoimiin.

Tässä Ilmapuntari-tutkimuksessa tiedusteltiin suhtautumista erilaisiin yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja protestitoiminnan muotoihin. Vastajille lueteltiin kaikkiaan kahdeksan kansalaisvaikuttamisen muotoa ja jokaiseen tuli vastata erikseen, onko tehnyt tekoa, saattaisiko tehdä vai ei tekisi missään tapauksessa, asiassa, jonka koee erittäin tärkeäksi. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Enemmistö saattaisi osallistua poliittiseen lakkoon

Lähes joka toinen (48 %) kertoo allekirjoittaneensa kansalaisaloitteen lainsäädäntöön vaikuttamiseksi ja kaksi viidestä (42 %) voisi kuvitella allekirjoittavansa jonkin tärkeän asian puolesta. Vain yksi kahdestakymmenestä (4 %) ei voisi edes ajatella tekevänsä tätä koskaan.

Kaikki muut vaikuttamisen muodot ovat olleet pienen vähemmistön käytössä. Valtaosa väestöstä on kuitenkin osallistunut tai saattaisi ottaa osaa tärkeäksi kokemassaan asiassa some- tai nettiäänestyksiin (20 % tehnyt + 54 % saattaisi tehdä) sekä osto- tai maksulakkoihin (21 % + 50 %).

Enemmistö väestöstä saattaisi osallistua myös lakkoihin palkkojen tai muiden työsuhteen ehtojen parantamiseksi (16 % + 47 %). Mielenosoitukset päättäjien painostamiseksi saa enemmistön tuen (9 % + 48 %). Enemmistö suomalaisista antaa jossakin tilanteissa siunauksen työtaisteluille maan hallituksen painostamiseksi (poliittinen lakko). Väestöstä kymmenesosa (9 %) on osallistunut poliittiseen lakkoon ja enemmän kuin kaksi viidestä (43 %) voisi osallistua asian niin vaatiessa. Vajaa kolmannes (31 %) tuomitsee poliittiset lakot kaikissa olosuhteissa.

Lakien noudattamatta jättäminen jakaa kansaa. Yli kolmannes (37 %) ei voisi koskaan rikkoa lakia, jota itse tai monet muut ihmiset pitävät huonona. Kaksi viidestä on kuitenkin joko tehnyt tällaisen teon tai saattaisi tehdä sen (6 % + 34 %). Sen sijaan sellainen radikaali suora toiminta, joka pitää sisällään rakennusten tai tehtaiden valtaamista päättäjien painostamiseksi, saa enemmistön tuomion (64 %). Noin viidennes väestöstä voisi ottaa osaa tämänkaltaiseen radikaaliin toimintaan.

Nuoret ymmärtävät radikaaleja tekoja

Ikä on yhteydessä näkemyksiin. Nuoret suhtautuvat erilaisiin kansalaisvaikuttamisen muotoihin ymmärtävämmiin kuin ikääntyneet. Selvä enemmistö nuorista, 18–30-vuotiaista, voisi osallistua työtaisteluihin tai poliittisiin lakkoihin. Ikääntyneimmät, yli 60-vuotiaat, ovat selvästi varovaisempia näkemyksissään. Nuorista puolet (48 %) antaa siunauksensa lakien

rikkomiselle, mikäli lait koetaan huonoiksi. Yli neljännes nuorista voisi osallistua myös rakennusten tai tehtaiden valtaamiseen painostaakseen päättäjiä.

Hallitus-oppositio-asetelma heijastuu näkemyksissä eri tekojen hyväksyttävyydestä. Oppositioapuolueiden kannattajat suhtautuvat kaikenlaisiin tekoihin myönteisemmin kuin hallitusapuolueiden tukijat. Ero näyttäytyy suurimmillaan suhtautumisessa poliittisiin lakkoihin. Enemmistö (65 %) hallitusapuolueiden kannattajista ei voisi koskaan osallistua poliittiseen lakkoon, jonka tarkoituksena on painostaa maan hallitusta. Oppositiossa tällaisia näkemyksiä löytyy vain kuudenneksen verran (16 %).

2

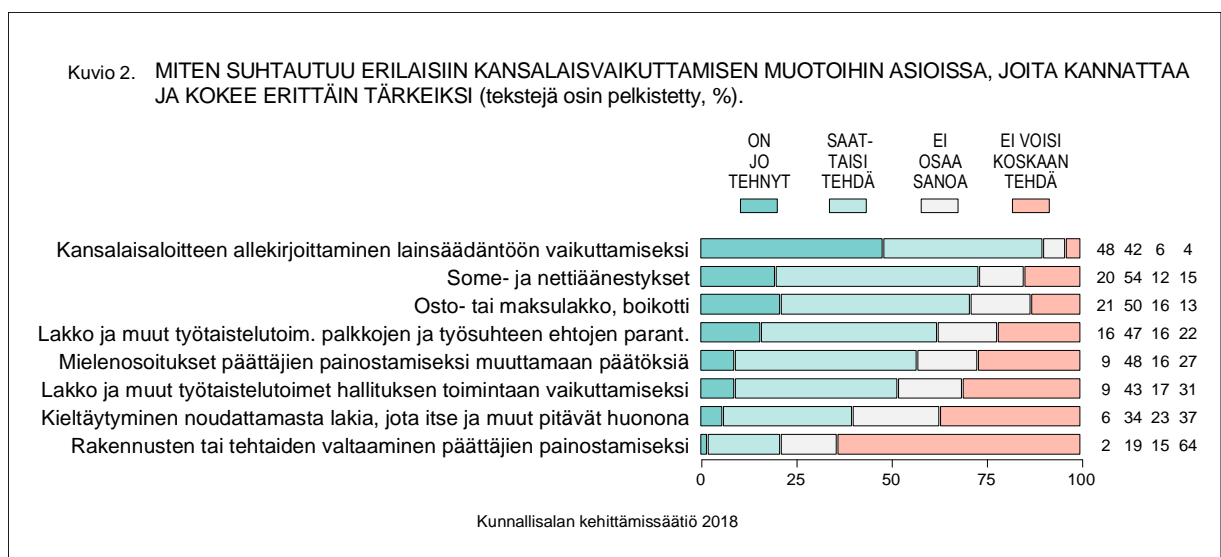
Yksittäisten puolueiden kannattajista ”radikaaleimmiksi” osoittautuvat vasemmistoliiton tukijat. Tämän jälkeen laskevassa järjestyksessä tulevat vihreiden, perussuomalaisen ja SDP:n kannattajat. Keskustan ja kokoomuksen äänestäjät ovat näillä protestialttiutta kuvaavilla mittareilla selvästi sovinnaisempia kuin nykyisten oppositioapuolueiden tukijat.

Puolueiden kannattajien sijoittuminen protestialtiusmittarilla (eri osallistumismuotojen keskiarvo, on tehnyt tai saattaisi tehdä)

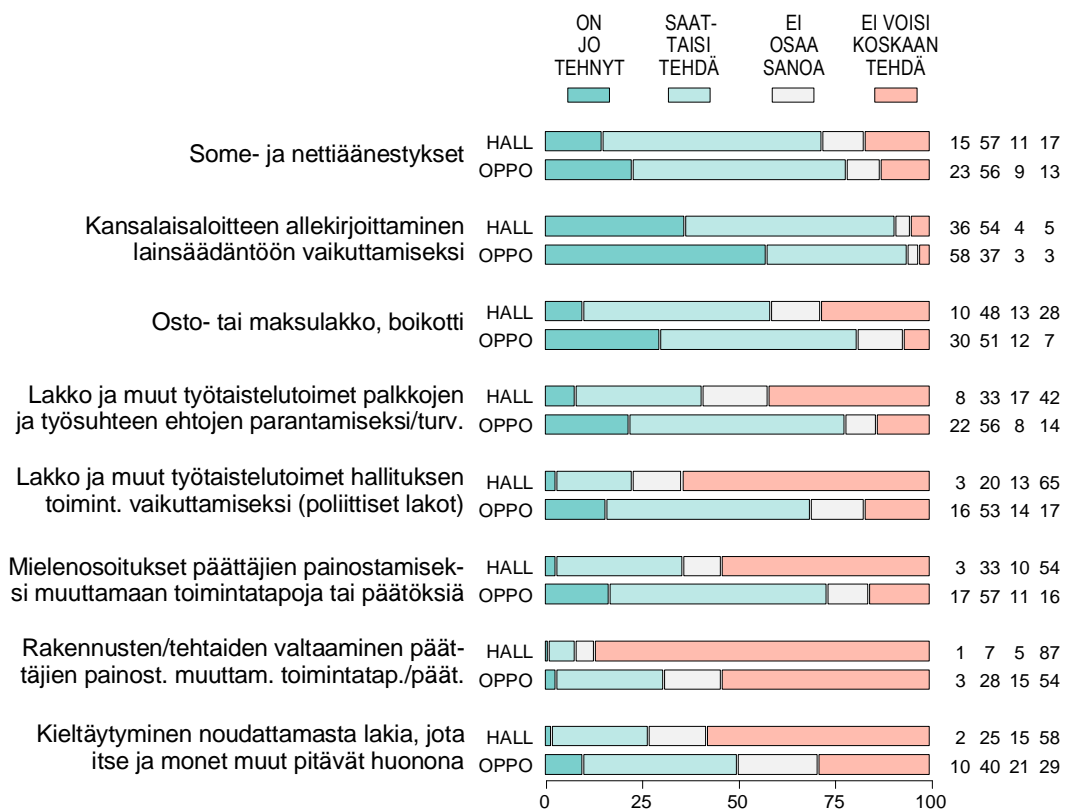
Vasemmistoliitto	81 %
Vihreät	72 %
Perussuomalaiset	70 %
SDP	69 %
Keskusta	46 %
Kokoomus	43 %

Tutkimuksen toteutus. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätöön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.-5.12.2018. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1 020. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 - 570087.

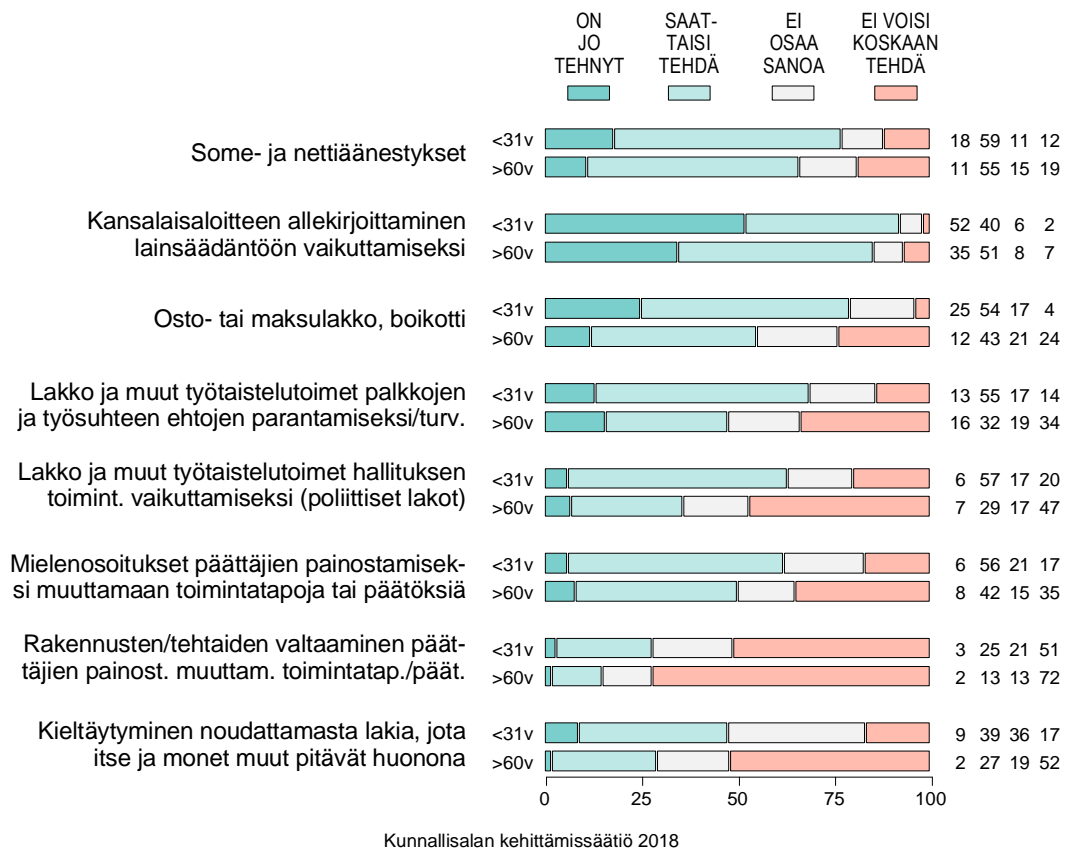

Kuvio 2h. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

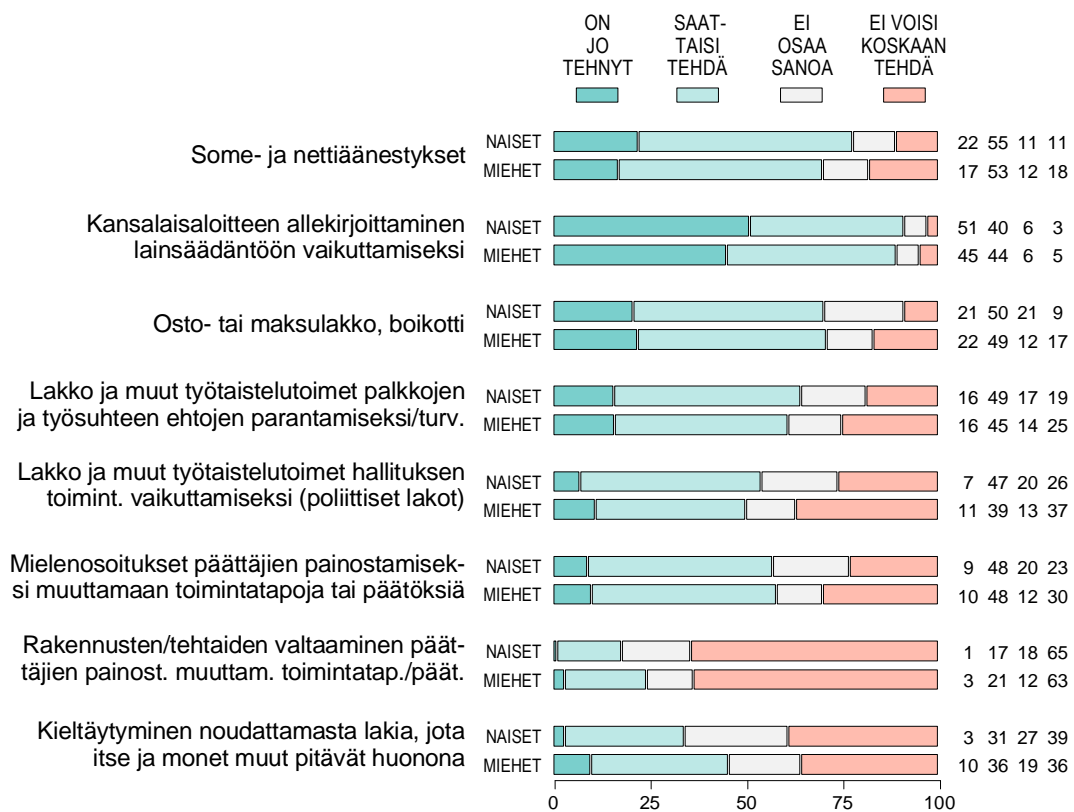

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2i. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: ALLE 31-VUOTIAAT vs. YLI 60-VUOTIAAT (%).

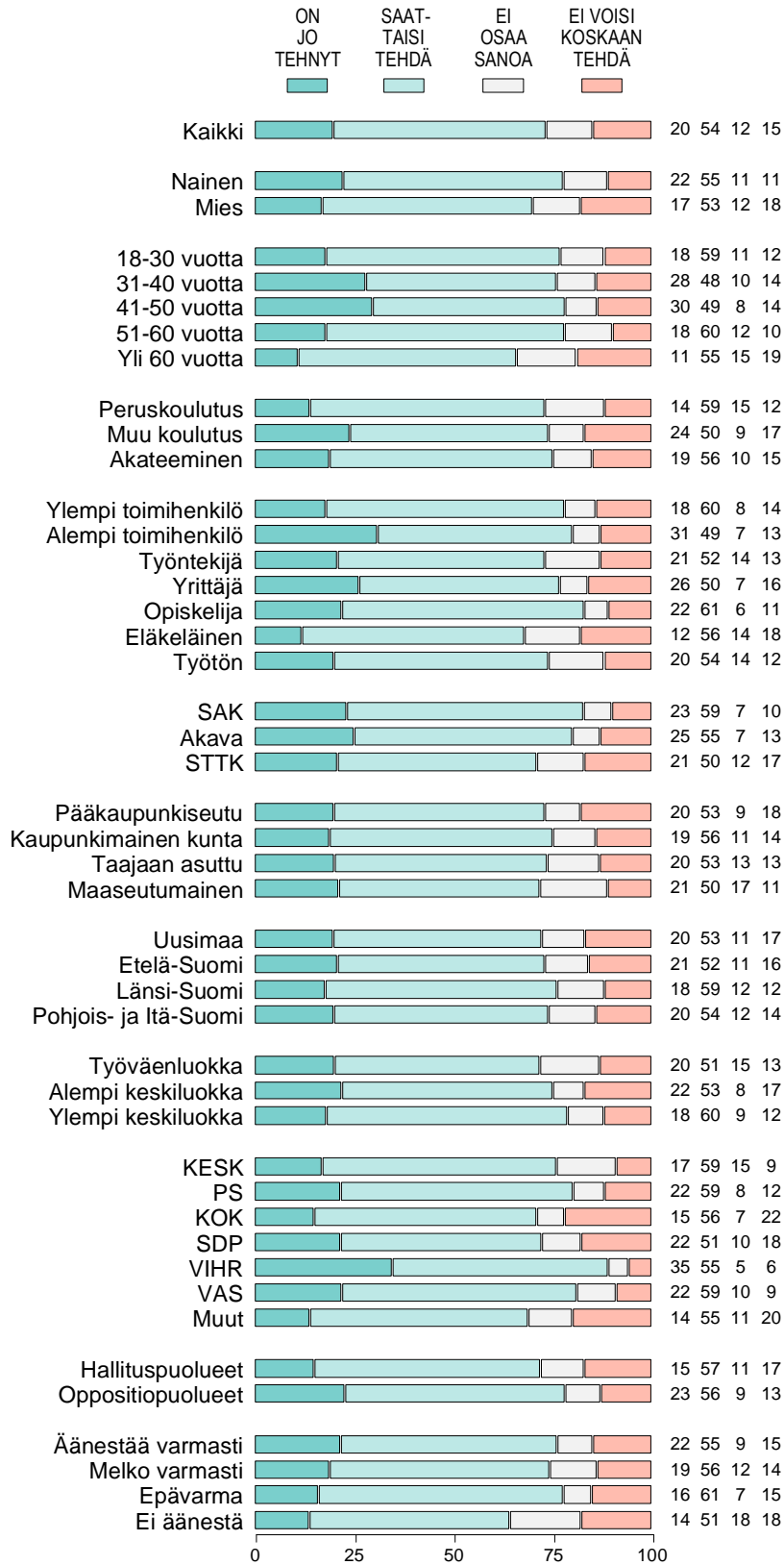

Kuvio 2s. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: NAISET vs. MIEHET (%).

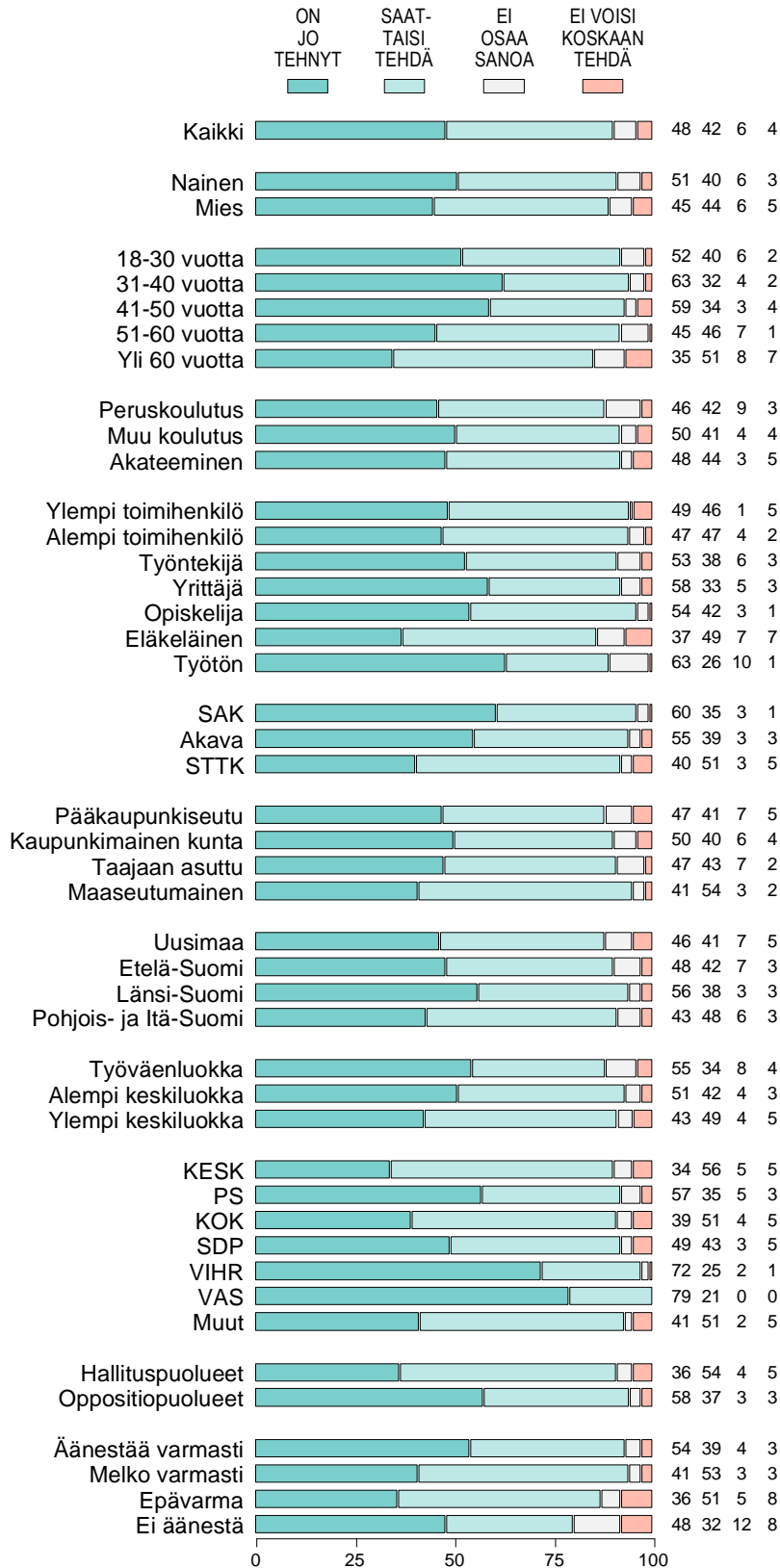
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-1. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: SOME- JA NETTIÄÄNESTYKSET (%).

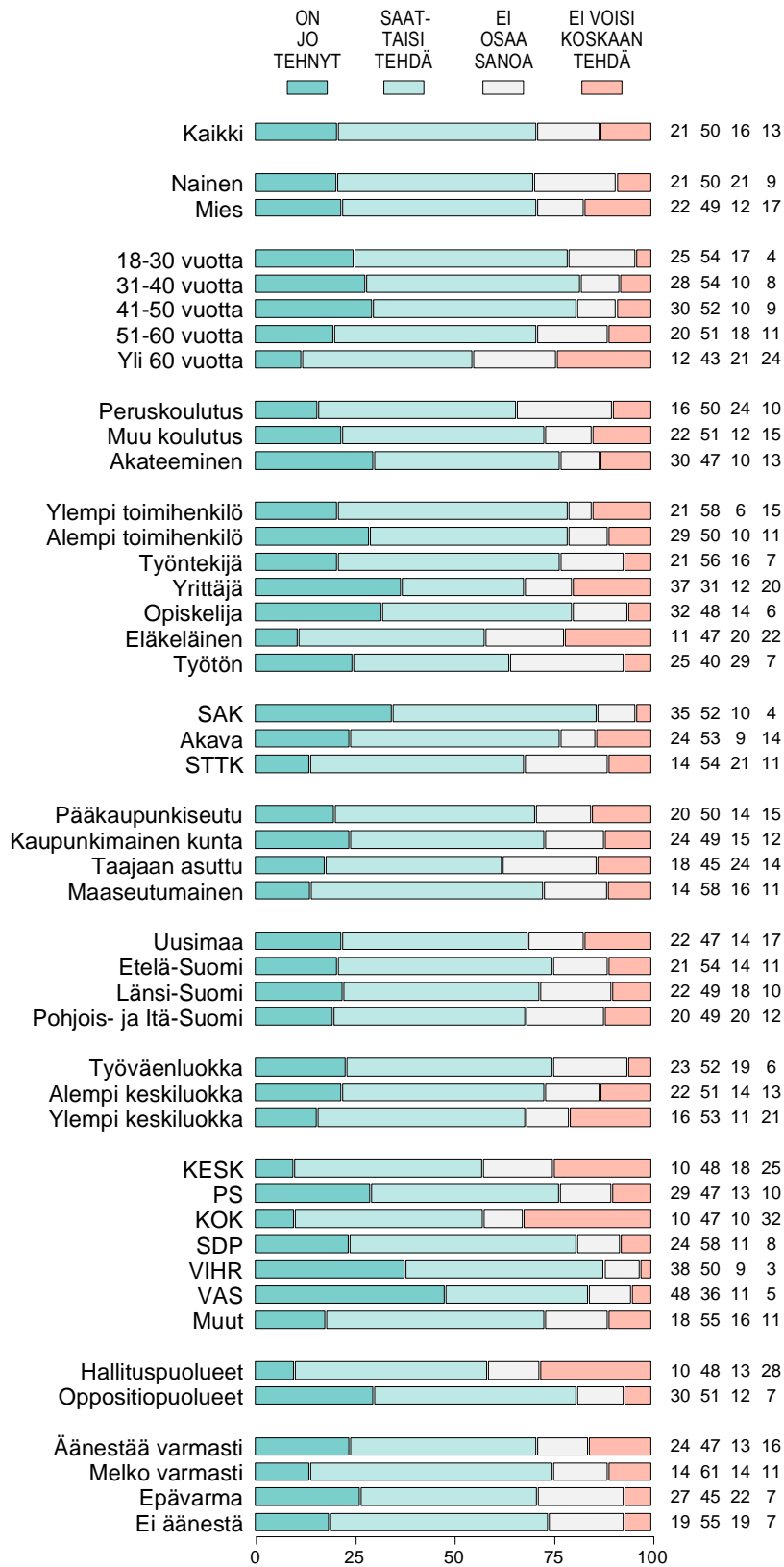
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-2. SUHTAUTUMINEN KANSALAISSVAIKUTTAMISEEN: KANSALAISSALOITTEEN ALLEKIRJOITTAMINEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN VAIKUTTAMISEKSI (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

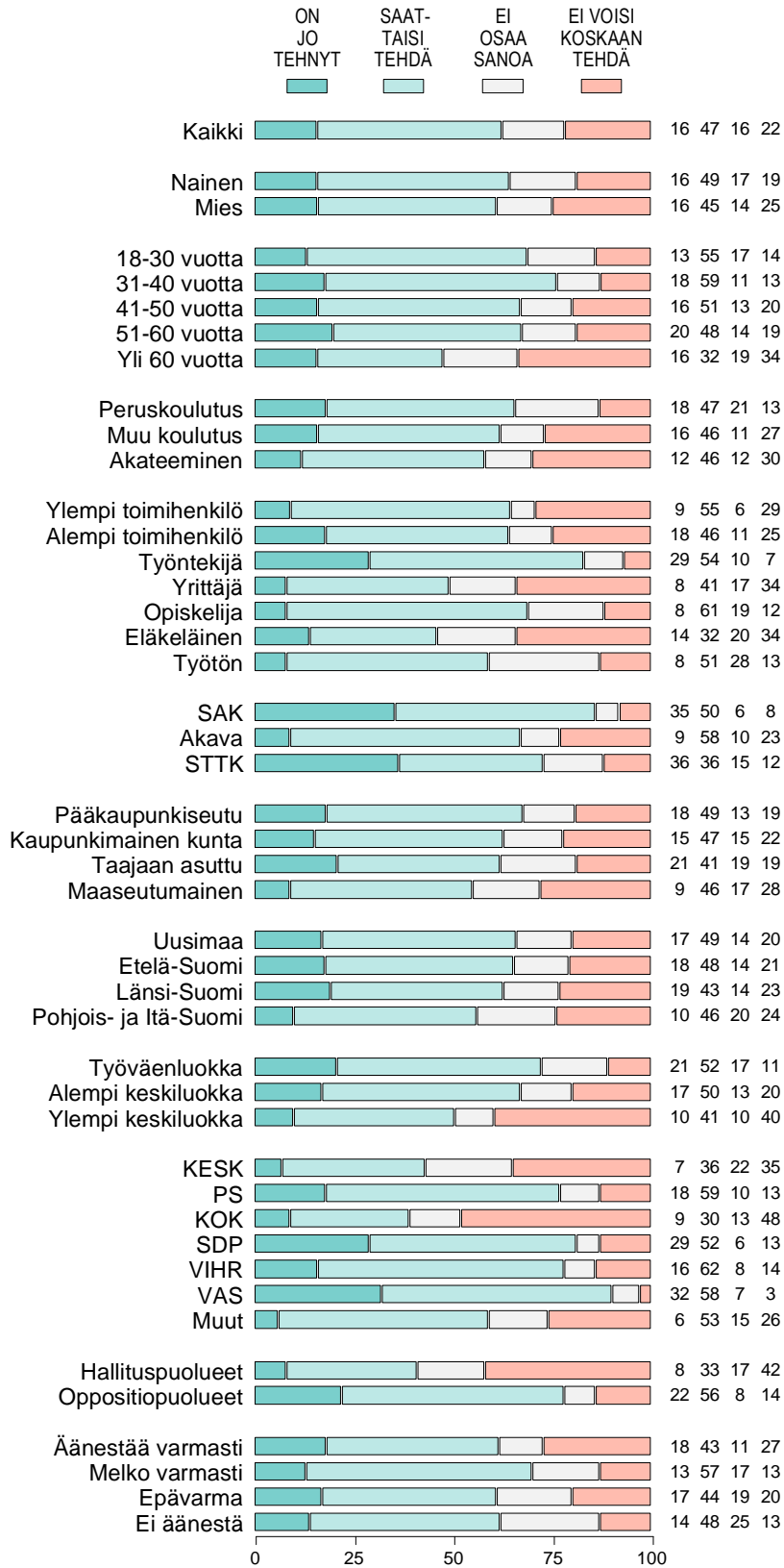
Kuvio 2-3. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: OSTO- TAI MAKSULAKKO, BOIKOTTI (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

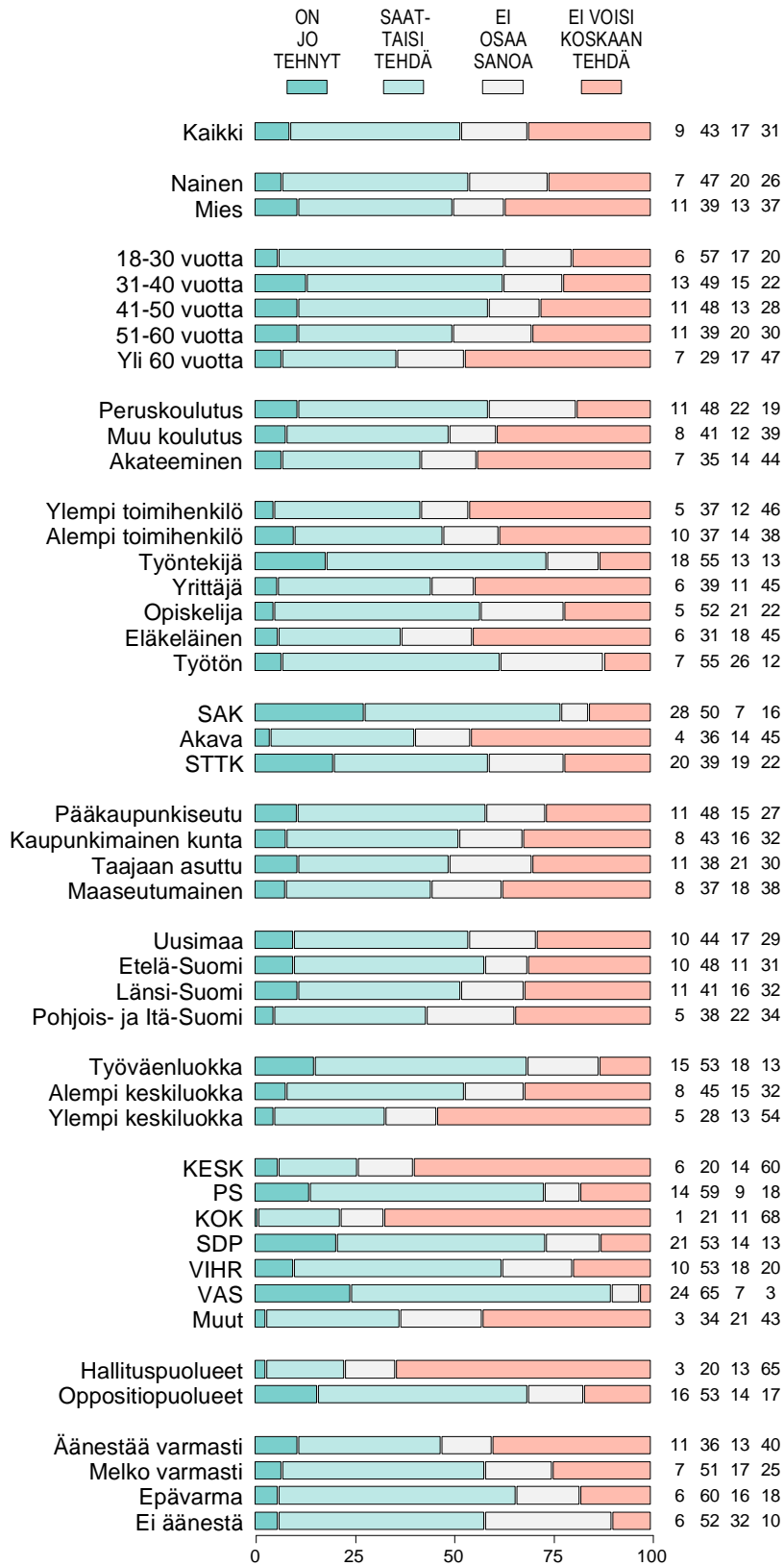

Kuvio 2-4. SUHTAUTUMINEN KANSALAIsvAIKUTTAMISEEN: LAKKO JA MUUT TYÖTAISTELUTOIMET PALKKOJEN JA TYÖSUHTEEN EHTOJEN PARANTAMISEKSI TAI TURVAAMISEKSI (%).

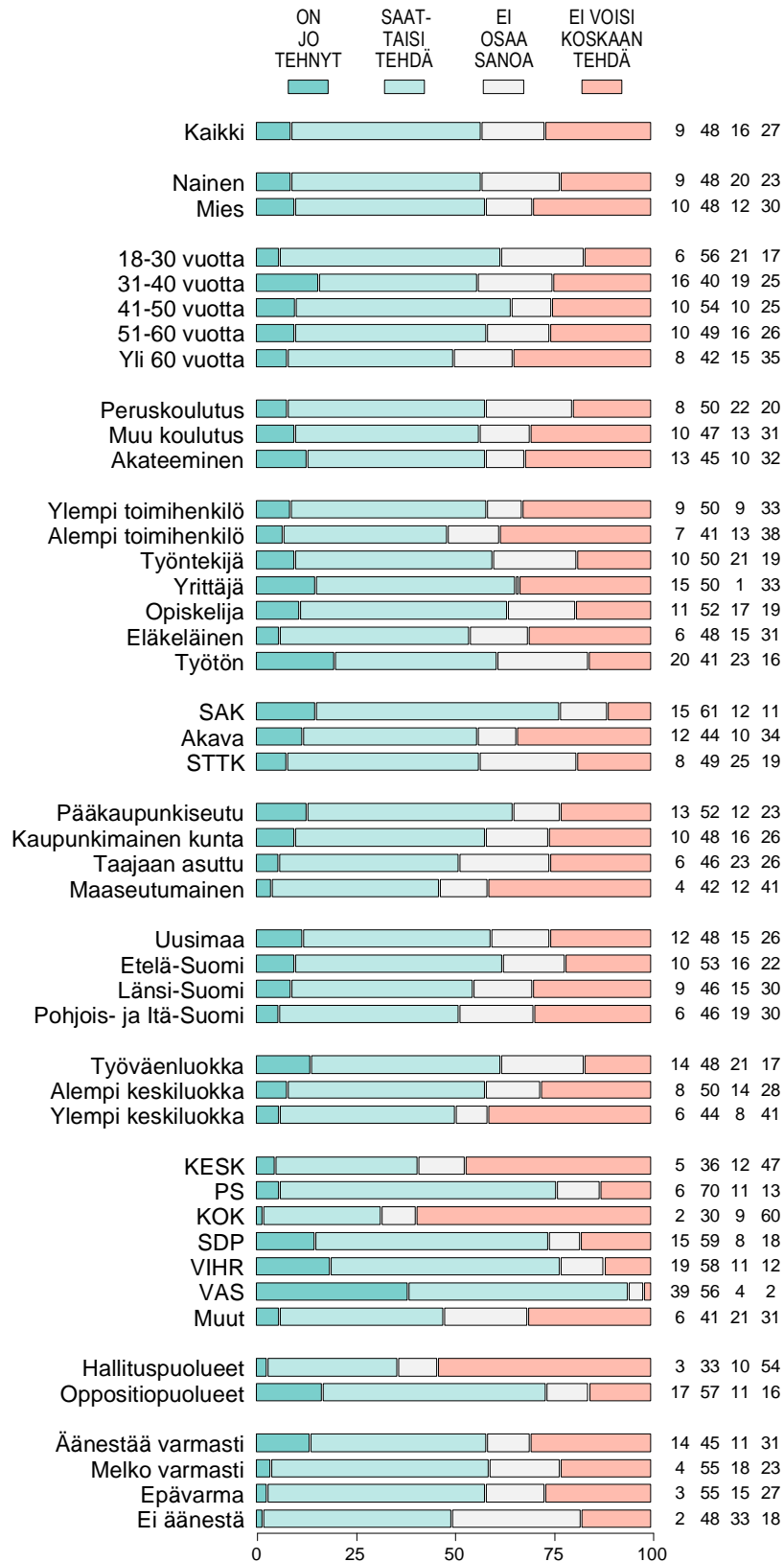
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-5. SUHTAUTUMINEN KANSALAIsvAIKUTTAMISEEN: LAKKO JA MUUT TYÖTAISTELUTOIMET MAAN HALLITUKSEN TOIMINTAAN VAIKUTTAMISEKSI (POLIITTISET LAKOT) (%).

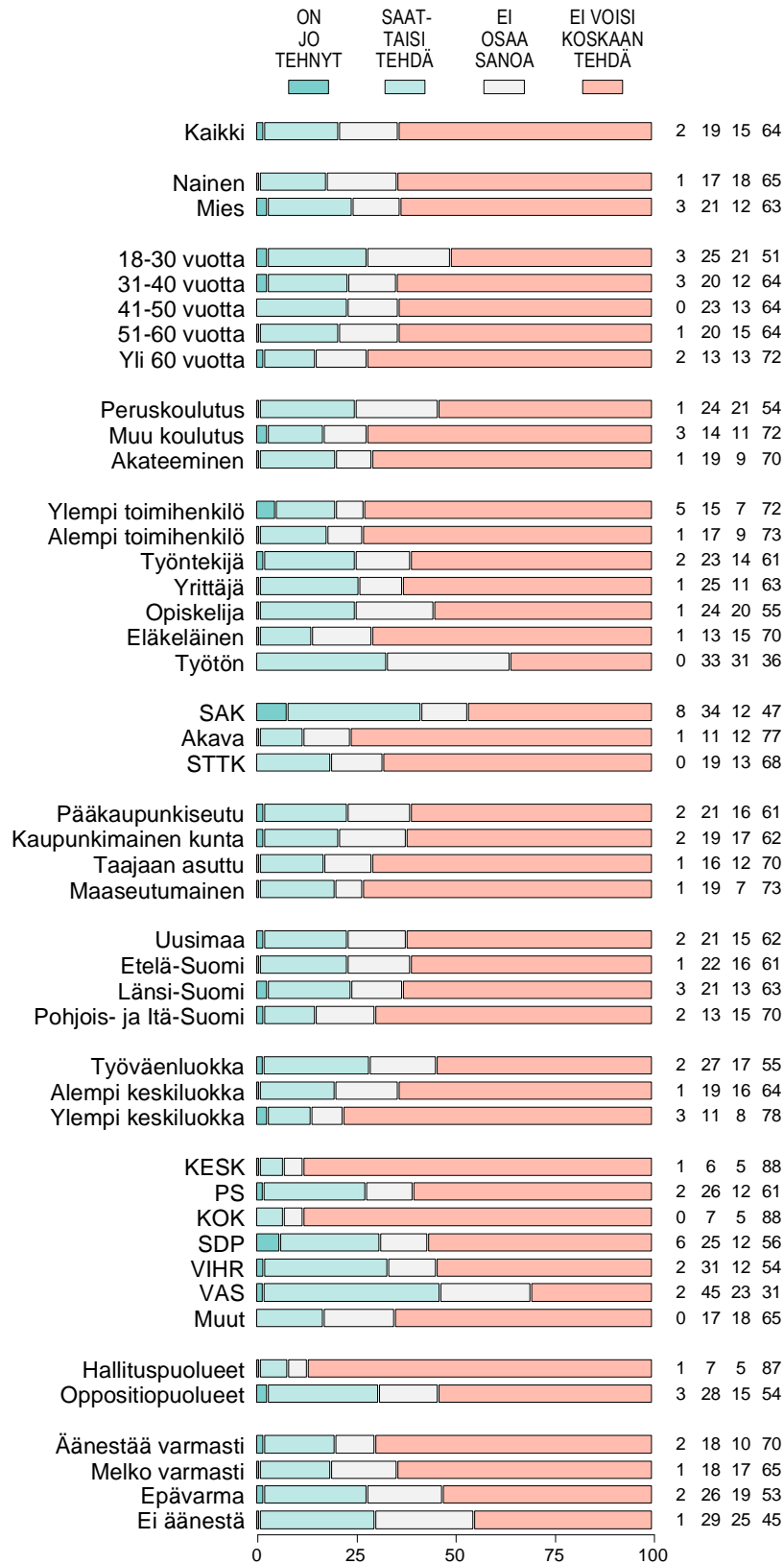
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-6. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: MIELEN-
 OSOITUKSET PÄÄTTÄJIEN PAINOSTAMISEKSI MUUTTAMAAN
 TOIMINTATAPOJA TAI PÄÄTÖKSIÄ (%).

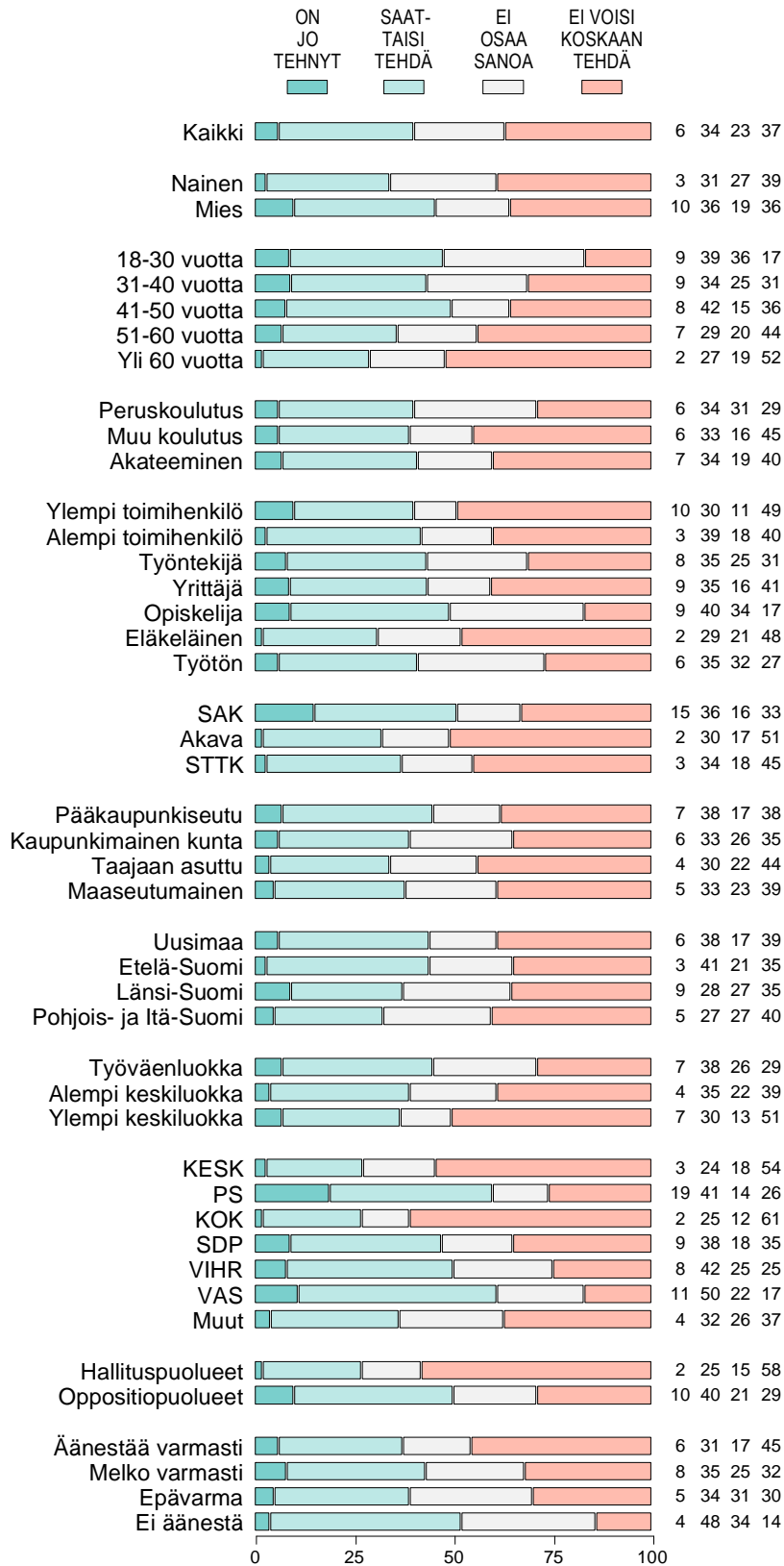
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-7. SUHTAUTUMINEN KANSALAISSVAIKUTTAMISEEN: RAKENNUSTEN TAI TEHTAIDEN VALTAAMINEN PÄÄTTÄJIEN PAINOSTAMISEKSI MUUTTAMAAN TOIMINTATAPOJA TAI PÄÄTÖKSIÄ (%).

Kunnallislalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 2-8. SUHTAUTUMINEN KANSALAISVAIKUTTAMISEEN: KIELTÄYTYMINEN NOUDATTAMASTA LAKIA, JOTA ITSE JA MONET MUUT PITÄVÄT HUONONA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018